

Въоръжените сили се нуждаят от достатъчен, правилно структуриран и подготвен резерв

04.07.2014 г.

Решаването на въпроса за резерва на Въоръжените сили е от изключително важно значение за функционирането на системата за отбрана и национална сигурност. И то достатъчен, правилно структуриран и подготвен резерв. Отлагане не бива да има, защото разчетите показвали, че към 2029 г. ще имаме не повече от 2 процента резервисти до 35-годишна възраст, т.е. няма да можем да окомплектоваме армията по щатове за военно време.

Спирдон Спирдонов

Това е основният извод от днешното заседание на Обществения съвет по отбранителна политика (ОСОП). То бе третото за годината, в която начело на Министерството на отбраната е Ангел Найденов и единадесетото от създаването на съвета в началото на април 2013 г. Министърът бе категоричен, че този формат на обмяна на мнения и становища по актуални въпроси на Въоръжените сили и отбраната се оказал удачен и препоръча реализирането му да продължи и занапред.

Досега бяха обсъдени теми, свързани с трансформацията на Въоръжените сили, участието ни в НАТО и военно-патриотичното възпитание. Министърът препоръча следващият въпрос, по който да се чуят експертните становища на неправителствените организации, да бъде състоянието и перспективите за развитие на военното ни образование. Наред с това той подчерта важността на разработването на Визията за развитие на Въоръжените сили до 2035 г., което се прави от Военна академия „Георги С Раковски“, БАН, Сдружение „Българска отбранителна индустрия“, екипа на проекта „Войник на бъдещето“ в сътрудничество със Съюзното командване по трансформациите на НАТО и повече от 80 експерти.

Въпросът за резерва на Въоръжените сили е важен, но все още не е решен качествено и пълноценно, това каза заместник-министърът на отбраната Иван Иванов. Той посочи, че приетият през юли 2012 г. Закон за резерва на Въоръжените сили е бил правилната стъпка. Така, според него, се акцентира вниманието на обществото върху този проблем. Заместник-министърът одобрява и създаването на Централното военно окръжие, което се превърна в необходимата структура по въпросите на резерва, както и предприетите от него действия.

Във връзка с неправилното схващане за единен комплект сили, отбеляза заместник-министър Иванов, стигнахме само до доброволния резерв, който според Бялата книга за отбраната и Въоръжените сили е 3400 човека. Той обаче не осигурява нарастването на силите и средствата на Българската армия при заложените сценарии. Няма, каза заместник-министърът, разумен

отговор на въпроса какво ще прави армията, ако трябва да изпълнява едновременно 2,3 и повече сценария.

От думите на заместник-министър Иванов стана ясно, че е работено по този въпрос и вече има ясна концепция за развитието на резерва. Той е категоричен, че трябва да въведем мобилизационен резерв, както структура и състав и да се грижим за неговото обучение.

Има някои много негативни тенденции по отношение на резерва и запаса в България, обърна внимание заместник-министър Иванов. Става дума за застаряване на мъжкото население в България. Само през последните три години запасните намалели с 200 хиляди. В същия период от армията са освободени едва 3 хиляди военнослужещи, като една много малка част от тях са изявили желание да бъдат вписани в резерва. Разчетите показвали, че към 2029 г. ще имаме не повече от 2 процента резервисти до 35-годишна възраст, т.е. няма да можем да окомплектоваме армията по щатове за военно време.

Разбира се, тази картина, която начерта заместник-министърът, може да бъде избегната, ако се вземат спешни мерки. Точно за това, каза той, се нуждаем от нов закон за резерва, който точно и ясно да регламентира службата, както в доброволния, така и в мобилизационния резерв. Предвижда се и създаването на т.нар. териториален резерв, който в мирно време да може да се справя с природни бедствия и промишлени аварии, а при мобилизация да осигури нарастването на силите на Българската армия и на другите силови структури.

Имаме разработена концепция за мобилизационния резерв, каза генерал-лейтенант от резерва Кирил Цветков, председател на Обществения съвет по въпросите на отбраната и на Асоциацията на Сухопътните войски. Според него трябва максимално да се ангажират местните власти. Той настоява да се спре продажбата на въоръжение и техника и да се запази това, което е останало.

Позицията на СОСЗР, изразена от неговия главен секретар полковник от резерва Димитър Гогов, е, че трябва да се започне от подобряване на нормативната база. Основното следва да бъде залагането на принципа на нарастването на силите и средствата, т.е. не бива да продължава да се защитава разбирането, че с един и същ личен състав и с едни и същи ресурси, армията и Въоръжените сили, като цяло, ще изпълняват различни сценарии. Тук трябва да се обърне особено внимание на изграждането на мобилизационен резерв.

Младши лейтенант от запаса Петър Велчев, председател на Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите, предложи създаване на Национална гвардия. Той настоя съветът да излезе с общо становище до българските политици бюджетът за отбрана през следващата година да бъде не по-малко от 1,8-1,9 на сто от БВП.

Според Константин Зографов от АФСЕА неправителствените организации могат да бъдат изключително полезен партньор на администрацията, но тя трябва да бъде моторът. Той очерта областите на сътрудничество, като провеждане на изследвания, тестване на определени решения и др.

Йордан Георгиев от Авиотех консулт информира за проект, който ще позволи създаването на авиационен модул в единната спасителна система по Закона за защита при бедствия, който може да бъде полезен и за резерва на Въоръжените сили.

Полковник от резерва Ангел Георгиев, председател на Българската авиационна асоциация, приветства разработването на Визия за развитие на Въоръжените сили до 2035 г., като подчерта, че големият проблем на решенията, които се вземат, е тяхното ресурсно осигуряване.

Съвременните въоръжени конфликти се водят основно от резервисти, независимо как се наричат, посочи контраадмирал от запаса Петър Странчевски от Асоциацията на възпитаниците на морското училище. Такива са примерите с гражданските войни в Сирия, Египет, Украйна и други страни.

Основата на резерва е военно-патриотичното възпитание на учениците, заяви к.д.п. Атанас Илев, председател на Съюза на възпитаниците на ВНВУ, ШЗО и РВГ. Той разсъждава върху въпроса дали резервът трябва да бъде доброволен и не е ли възможно създаване на опълчение под определена форма.

В заседанието на ОСОП участваха още заместник-началникът на отбраната генерал-майор Нейко Ненов, началникът на ЦВО полковник Стоян Стаматов, директорът на дирекция „Управление на човешките ресурси“ Антон Ластарджиев, съветниците на министъра на отбраната бригаден генерал от резерва Валентин Цанков, полковник от резерва Георги Хараланов, Галина Такева и Лора Ангелова, началникът на отдел „Столичен“ на ЦВО полковник Димитър Мешков, Милена Петрова от дирекция „Правно-нормативна дейност“, подполковник Станимир Габаров от дирекция „Операции и подготовка“ и полковник Румен Тодоров от дирекция „Стратегическо планиране“ на Министерството на отбраната.

На снимката: Министърът на отбраната Ангел Найденов, неговият заместник Иван Иванов и заместник-началникът на отбраната генерал-майор Нейко Ненов участваха в заседанието на Обществения съвет по отбранителна политика.

Снимка Димитър Бебенов